

Český zápas

Týdeník Církve československé husitské

Ročník 87

Číslo 7

11. února 2007

Cena: 6 Kč

CÍRKEV ČESKOSLOVENSKÁ HUSITSKÁ VE VZTAHU K POLITICE A STÁTU

Nevyhneme se dnes v Církvi československé husitské diskusi o politické tématice, například o vztahu naší církve k politickým stranám, programům a konkrétním představitelům. Ačkoliv je téma politiky pro řadu z nás zatíženo zápornou zkušeností z totality období socialismu, kdy se projevovala účelová loajálnost některých křesťanů vůči státu a jejím představitelům, přesto je to téma důležité. Není to v žádném případě téma nové. Vztah k politické moci a státu byl v naší církvi řadou teologů důkladně a odpovědně promyšlen z hlediska biblických a křesťanských principů a norem.

Je zcela zřejmé, že naše církve měla od svého počátku blízko k demokratickému politickému zřízení. Propojení politické demokracie a humanitního programu prvního prezidenta Československého státu T. G. Masaryka bylo velice blízké našemu sociálně-etickému učení vyjádřenému v myšlenkách modernistického kněze a pozdějšího biskupa-patriarchy dr. Karla Farského či teologa a filosofa prof. A. Spisara. Podle prof. A. Spisara **demokracie a Ježíšova etika jsou ve vzájemném vztahu svým důrazem na rovnost lidí před Bohem.** A. Spisar vyslovuje přesvědčení: „Je-li vůbec některý politický systém blízký Ježíšově etice a jeho království Božím, pak je to jistě

demokracie“ (Ethika, Praha 1948, cit. s. 301). Členové naší církve byli vedeni a vychováni k demokratickému smýšlení. V období první republiky i během druhé světové války a protektorátu bylo pro členy Církve československé jasné, že jejich místo má být na straně demokracie proti jakémkoliv totalitě. Důkladnou práci o demokracii napsal náš teolog prof. F. M. Hník s názvem "Edvard Beneš. Filosof demokracie" (Hník, F. M.: Edvard Beneš. Filosof demokracie. Melantrich Praha 1946).

V době po skončení druhé světové války docházelo u nás vzhledem k mezinárodní politické a společenské situaci ke snahám spojit demokracii a socialismus. Prezident E. Beneš se z exilu vracel jako zastánce politického režimu, který nazýval **socializující demokracií.** Beneš svou koncepci socializující demokracie vyslovil v obecné formě jako rozšíření či vyústění politické demokracie do ekonomické a sociální oblasti. Zároveň odmítal sovětský model socialismu, zejména diktatury proletariátu. Ve spojení demokracie a socialismu bylo pro něho zásadní zachování parlamentní pluralitní demokracie, zajištění občanských svobod a práv (Kaplan, K.: Poslední rok prezidenta. Edvard Beneš v roce 1948, Praha 1993, s. 101).

V tomto období, kdy za časů druhé

Před budovou úřadu ústřední rady v Praze - Dejvicích vyrůstá podzemní parkoviště a park se stromy

světové války naše církve společensky obstála hájením vlasteneckých a demokratických hodnot, prožívala vnější i vnitřní růst. Církve však nebyla tehdy v teologické ani politické orientaci jednotná. Uvnitř církve existovalo napětí a názorové rozdělení mezi tzv. levým a pravým křídlem. Jeden

směr, stojící na teologických křesťanských východiscích, chtěl budovat aktivitu církve na věroučné a biblické práci. Uvědomoval si návaznost na historické a světové křesťanství. „Víra v Boha a v Ježíše Krista jako Spasitele přes všechny dogmatické rozdíly spojuje naši církve hluboce se vším ostatním křesťanstvem, ať ortodoxním nebo svobodným“ (Trtík, Z. Cesta k Bohu, Praha 1947, s. 104). Druhý, socialistický směr prosazoval spojení církve s úsilím o radikální přestavbu společnosti, svým důsledným oddělením od historického křesťanství vedl v některých důsledcích až k ateismu. Dobová atmosféra po zkušenostech s hrůzami druhé světové války, zklamání z evropské západní demokracie, a tím i sílící levicové tendence v části naší církve se odrazily ve sněmovním dokumentu zvaném Poselství – Úctou k životu a láskou k člověku, ve kterém se naše církve vyjádřila kladně k socialismu již v roce 1946. V dokumentu se praví: „Proto – vedeni jsouce k tomu svou křesťanskou touhou po soužití lidí v bratrství, lásce, svobodě a v pokoji tvořivé práce - vítáme jménem své církve, že naše oba národy svým osvobozením nastoupily **cestu k vybudování našeho státu v republiku socializující a socialistickou**“ (Úctou k životu a láskou k člověku. Poselství II. řádného sněmu Církve československé 8. – 10. ledna 1946, cit. s. 4). Bylo by jednostranné a zcela historicky nespravedlivé, kdyby toto vyjádření naší církve bylo považováno za nekritické přihlášení se k socialismu. Velice prozíravé názory na socialismus nacházíme u prof. A. Spisara v jeho již zmínované Etice vydané v roce 1948: „Nelze zajisté zavrhnout a odsuzovat snahy o uspořádání majetkových poměrů, tudíž snahy socialismu o

věci tohoto světa, ale socialismus musí mít na paměti, že bez hodnot duchovních se ono uspořádání věcí hmotných nepodaří, a podařilo-li by se, že nebude trvalé. Bez mravnosti nebude trvalých sociálních reforem a proměn. A k mravním zásadám náleží také spravedlnost, poctivost, pracovitost a láska, sympatie k bližnímu: podle T. G. Masaryka je to humanita. To jsou hodnoty duchovní“ (Spisar, A.: Ethika v duchu církve československé. Praha 1948, cit. s. 303). Mezi demokratickými prvorepublikovými hodnotami a novým sociálním důrazem po druhé světové válce existovala určitá souběžnost, ale nastoupením totality se ukázal mezi nimi neslučitelný rozpor. Tento rozpor prožíval v situaci politického tlaku prezident E. Beneš: „Byl jsem vždy a jsem demokrat a socialista. Souhlasím s články ústavy, které mají být nově podkladem hospodářské výstavby státu a socialistického vývoje budoucího života naší národní společnosti. Konstatuji však, že některé články ústavy jsou takového dosahu, že moje svědomí a mé přesvědčení o demokracii i mé pojetí lidských a občanských práv mi brání vyslovit s nimi plný souhlas“ (Kaplan, K.: Poslední rok prezidenta. Edvard Beneš v roce 1948, Praha 1993, cit. s. 134). V Církvi československé husitské rozpor mezi křesťanstvím a socialismem, náboženskou vírou a členstvím ve straně vyústil v odchod jedné třetiny duchovních ze služby církve a další velké části laiků (Zítek, V.: Věříme ve vyvolení a poslání své církve, s. 93, ThR. 1985). Důvody odchodu z duchovenské služby a vystoupení z církve nelze zjednodušovat, přesto důležitým motivem bylo přijetí nového sociálního programu nabízejícího bla-

Dokončení na str. 3

TOUHA A VÍRA

„Bůh je mi strachem.“ Tento velice smutný výrok jsem slyšel v pořadu, který byl odvysílán 28. 1. 2007 na ČT2. Kvalitně zpracovaný pořad o homosexualitě ve vztahu k židovské ortodoxii a k židovskému náboženství vůbec. Odpovídali lidé, kteří svědčili o obrovském utrpení, které předcházelo tomu, než přiznali, že jsou gayové nebo lesbičky židovského původu – věřící v Hospodina, který údajně dle výkladu ortodoxních rabínů vůbec něco podobného nepřipouští. V pořadu se nám promítlo utrpení lidí, kteří v rámci vlastní hluboké víry si museli přiznat: Jsem jiný a moje víra nic podobného nepřipouští.

Mezi těmi, kteří vyznali toto utrpení, byl rabín, který v hlubokosti celého svého vyznání popisuje, co mu kdo z předních rabínů doporučil:

„Musíš se léčit.“

„Musíš unavit tělo.“

„Musíš se v pokoře kontempletovat.“

„Musíš brát prášky.“

Dělal všechno, co slyšel. Nepomohlo to. Hovořil o tom, že se ho vlastní rodina zrekla. Ještě horší, než být "ortodoxním gayem", je být s Bohem sám a ptát se ho: Proč jsi mne takového stvořil? Ve výše zmíněném pořadu se homosexuální rabín po 20 letech za přítomnosti kamery opět setkal s rabínem, který mu pomáhal. Sdílel mu: „Všechno jsem dělal, co jsi mi dpo-

ručil. Nic nepomohlo. Odsoudil jsem se do samoty. Co bys mi dnes doporučil?“

Starý moudrý rabín řekl: „Nic z toho, co předtím. Dodržuj celibát.“

Co však dál? Samota, zpívání žalmů, vítání šabat, modlitba a meditace, aby se znovu vzbudil do hrůzy svého stavu, protože byl chasida.

Slyšeli jsme vyznání několika pravověrných židovských žen, které byly lesbičky. Jedna z nich, která byla v 17 letech proti své vůli provdána, měla děti. Přiznala se rodině, přiznala se manželovi, málem přišla o své děti. Největší radost v životě měla, když přišla menstruace a měla díky židovským zákonům 10 dní od všeho pokoj. Ale co dál? „Mám hluboký vztah k Bohu,“ řekla, „ale bojím se. Jsem vyděděná, nepatřím tam, i když myslím jako židovka. Přichází deprese, nenávidím sebe sama, lidé mne nepřijímají. Pokud bych chtěla žít, musím opustit komunitu, ztratit svoji identitu, ztratit svoji zbožnost, ztratit své děti.“

Dále vzpomenu na jednu svoji přítelkyni, která nahlas s protestem v srdci prohlásila: „Jsem lesba.“ Byl to výkřik, ale i rozsudek. Spáchala sebevraždu. Co však s tím? Chtěl to Bůh? Další mladý člověk s pokorou a až patetickou vážností přiznal rodičům a svému okolí v patnácti letech, že je

gay. Musel opustit ješivu (školu), spolužáci se mu posmívali, rodiče se mu začali vyhýbat, styděli se za něj. Se svým problémem navštívil rabína, který mu řekl, že má masturbovat, že je to menší hřích. „Já však chci být bohobojný. Potřebuji řešení.“ A pak tiše s pokorou prohlásil: „Můj život je jedna velká chyba. Má duše je židovská, jsem však gay, trpím samotou, to je však taky hřích. A pak mi zůstaly antidepressiva a výkřik mého otce, který mi řekl: Jsi buzna. Hrůza toho výroku i odsouzení. Rodina mne vykázala od stolu a já bych se s nimi chtěl modlit a zpívat. Jsem v dialogu své vlastní samoty, kdy odpovědi se mi nedostává, jsem z toho smutný, ale vím, že je napsáno: Žida nikdy nevyhostíš ze synagogy, protože zhrěšil.“ Hned za tímto hlubokým pořadem přišel drobný šok. Jednalo se o další program pod názvem Touha a víra. Zde velice povrchním způsobem hovořili lidé o homosexualitě v Praze, o registraci takto orientovaných. Pak se v ruce jednoho z gayů objevilo oznámení, na kterém se dalo přečíst, že jim bude požehnáno v kostele Církve československé husitské. Celý pořad končil záběrem na náš kostel s informací, že se jim dostalo požehnání. Zůstal jsem jako omráčený pod dojmem dvou pořadů na stejné téma. Jenom by mě zajímalo, kdo povolil požehnat gayům či lesbičkám v našem kostele.

Jan Hradil

Může za to Bůh?

Zatímco televizní "rosnička" popisovala blížíci se bouřku, použila výraz "Boží dopuštění". Ta volba slov mě zarazila. Proč mluvíme o přírodních katastrofách jako o Božím dopuštění: Jistěže síla přírody ukazuje sílu Boha, ale proč tak často svádíme katastrofy na Boha? Je to totéž, co chtěl udělat Adam kdysi v rajske zahradě: „Žena, kterou jsi mi dal, aby při mně stála,“ řekl Adam po tom, co Hospodin odhalil jeho vinu, „ta mi dala z toho stromu a já jsem jedl.“ Cítíte tu výčitku? „Já za to nemohu, já jsem si ji nevybral, to tys mi ji dal, takže to je tvoje vina.“ Podobné výčitky adresujeme Bohu, když říkáme, jak mohl Bůh dopustit holocaust nebo ty hrozné teroristické útoky a kde byl, když umíralo moje dítě? Ale jsou tyto výtky na místě? Není to člověk, kdo zneužívá svobodnou vůli, kterou ho Bůh obdařil? Důsledky pádu lidského pokolení jsou příliš velké, než aby se o nich dalo diskutovat. Jedním si však můžeme být jisti, že svět, který Bůh stvořil, byl rájem v tom nejvládnějším slova smyslu. „Na počátku stvořil Bůh nebe a zemi,“ říká první řádek Písma.

Když Bůh na konci každého dne stvoření hodnotil své dílo, ohodnotil ho slovem "dobré". Slunce, měsíc a hvězdy - "dobré", ptáci a ryby - "dobré", ostatní zvířata - také "dobré". Všechno bylo "dobré", jenom na konci šestého dne, kdy byl stvořen člověk, řekl "velmi dobré". Co tedy zapříčinilo, že to "velmi dobré" způsobilo tolik zla?

Prorok Jeremjáš má na to vysvětlení přímo od Hospodina: „Toto praví Hospodin: Jaké bezpráví na mně našli vaši otcové, že se ode mne vzdálili? Chodili za přeludem a přeludem se stali. Neptali se: Kde je Hospodin...“ A prorok Izajáš dodává: „Jsou to právě vaše nepravosti, co vás odděluje od vašeho Boha, vaše hříchy zahaly jeho tvář před vámi, proto neslyší.“ Přesto, že mnohým událostem nerozumíme, tomu bychom snad rozumět měli.

-czka

Z kazatelského plánu

6. NEDĚLE PO ZJEVENÍ PÁNĚ

Blahoslavenství a běda

Kdo se chce stát občanem Božího království, musí přijmout jeho zákony a naučit se žít podle nich. Musí odložit nezpůsoby lidí, kteří se Pánu Bohu vzdálili. Na rozdíl od blahoslavenství v Matoušově podání, hovoří tu Pán Ježíš přísněji a důrazně burcuje naše svědomí. Jeho "Zákon Božího království" obsahuje i "sankce" za neposlušnost. V Božím království nebude místa pro lidi tvrdých srdcí, sobecky usilujících o prospěch a moc, ani pro lidi lhotejné k nouzi bližních. Je tu ještě jiný rozdíl proti Mt 5-7. Ježíšova řeč není pronášena na horské výšině, tedy na místě posvátném, nýbrž v rovině, na poli. Je stručnější a je zařazena do událostí běžného Ježíšova dne. Jako kdyby nám tu mělo být připomenuto, že Ježíšovo slovo není slavnostní formulou pro svátek a chrámy a že nesměřuje pouze k budoucímu věku. Chce být křesťanovi mravní normou pro každý den, platnou již zde a nyní.

Vstup: Jr 17,5-10

Tužby:

2. Abychom svému Pánu rádi naslouchali a podle jeho slova žít se rozhodli...
3. Aby nikoho z nás z počtu blahoslavených nevyučoval, ale milost patřně tváří v tvář nám neodepřel...

Epištola: 1K 15,15-20

Evangelium: L 6,17-26

K obětování: 1J 2,9-10

K požehnání: Ž 1

Modlitba:

Nebeský Otče, prosíme, burcuj nás, kdykoliv upadneme do dřímoty sebestojnosti, místo abychom usilovali žít v křesťanské opravdovosti. Rač nás posilovat, abychom neopouštěli cestu tvého nejmilejšího Syna a našeho Pána ani tehdy, když se ukáže být nesnadná, úzka a příkrá. Pomáhej nám, abychom dovedli být svému okolí dobrým příkladem, nikoliv pohoršením.

Vhodné písně: 40, 52, 59, 63, 134, 179

NAPOMENUTÍ TĚM, KDO JDOU VPŘEDU

Pán Ježíš je na cestě do Jeruzaléma, kde má završit svoji obětní službu spásy nás hříšníků. Nejde sám. Provází ho zástup lidí v čele s jeho učedníky. Nacházejí se poblíž Jericha, kterým posléze projdou. Při cestě sedí slepec a žebrá. Výjev to není povzbuzující, leč neobvyklý pro to místo a čas. Slepý žebrák slyší kroky blízcího se zástupu. Proto se ptá na to, co se děje. Odpovědí je mu oznámení, že tudy právě prochází Ježíš Nazaretský. Slepec o tomhle člověku zřejmě už slyšel. I k jeho sluchu se doneslo, že tento muž koná mocné činy, že uzdravuje i nemocné. Proto na Ježíše zavolá. Kupodivu nevolá Ježíše jen jeho jménem, ale oslovuje ho titulem Synu Davidův. To je vyznavačské zvolání, ukazující na slepcevo mesiášské očekávání. Pravda, v tomhle očekávání žil v ten čas celý Izrael. Jestliže však slepý žebrák Ježíše takto oslovuje, pak veřejně vyznává, že Ježíš je pro něj tím očekávaným Mesiášem.

Tak nastává zvláštní situace, kterou evangelista Lukáš uvozuje několika větami, jež předcházejí samo vyprávění o setkání Ježíše se slepým žebrákem. Evangelista říká, že Ježíš si

vzal stranou od zástupu svých Dvanáct a řekl jim, že jdou do Jeruzaléma, kde se na Synu člověka naplní všechno, co je psáno u proroků. Že bude vydán pohanům, bude posmíván a tupen, budou na něho plivat, zbičují ho a zabijí. On však třetího dne vstane. Oněch Dvanáct, tedy ti, kteří s ním už tři roky chodili a měli jedinečnou příležitost Ježíše poznat, nic z jeho slov nepochopili. Vše jim zůstalo skryto. Proto o nich můžeme klidně říci, že byli rovněž slepí. A právě pro tuhle svoji slepotu, nechápavost a nevědomost mohli volajícího žebráka okřikovat a napomínat, aby mlčel. Lukáš o nich v této souvislosti podává pozoruhodnou charakteristiku: „Ti, kteří šli vpředu, ho napomínali, aby mlčel.“

Máme u nás v Čechách jedno přísloví, které situaci oněch Dvanácti vystihuje: „Pod svícem je největší tma.“ Pán Ježíš byl těm Dvanácti opravdu jedinečným způsobem blízko. Oni zakoušeli i jeho fyzickou blízkost a přesto neviděli. Byli slepí. V jejich mysli i srdcích byla tma. Proto se Ježíš musel od nich vzdálit. Musel být od nich vzat, aby prohlédli a poznali, kdo že je ten, který

je povolal od jejich zaměstnání, a co od nich vlastně očekává.

Slepý žebrák prokázal pohotovost i vůli. Byl si vědom, že tahle příležitost setkání s Ježíšem, Synem Davidovým, se nemusí vícekrát opakovat. Proto byl neodbytný a nenechal se odradit námitkami těch, kteří, ač byli v těsném kontaktu s Ježíšem, nic nechápali, ničemu nerozuměli, byli slepí. On sice Ježíše osobně neznal, avšak slyšel o něm vyprávět a slyšenému slovu o Ježíšovi uvěřil. Neviděl ho sice fyzickým zrakem, ale jeho vnitřní zrak, zrak jeho mysli a srdce poznal, že Ježíš je Mesiáš.

Tohle Lukášovo vyprávění není jen o společnosti opomíjeném člověku na kraji cesty. Ono je v neposlední řadě napomenutím. Napomenutím nám, konajícím v církvi kněžskou službu. Právě my jsme ohrožováni nepatřičným sebevědomím a rutinérstvím. Prosme Pána, toho Ježíše Ukřižovaného, Vzkříšeného a Oslaveného, aby nás vystavoval stejným otázkám, jaké kladl Šimonu Petrovi, když se ho třikrát ptal: „Šimone, synu Janův, miluješ mne víc než ti zde?“

Jan Hálek

Nad Písmem

SLOVO NA ROVINĚ

Po přečtení uvedeného Lukášova textu nás možná napadne, že velmi podobné znění má i evangelista Matouš v úvodu Ježíšova "Horského kázání". Lukáš a Matouš se ovšem od sebe výrazně liší především v líčení prostředí, v němž Kristus proslavil svá kázání na počátku svého veřejného působení. U Matouše Ježíš z Nazareta vystoupil na horu, tam se posadil a počal mluvit k zástupům. Matouš nám tímto obrazem nabízí podobnost se zásadní událostí starozákonního lidu: když Mojžíš vyvedl Izrael z egyptského otroctví, při cestě do zaslíbené země vystoupil na horu (Sinaj) a tam - vkleče - přijal od Hospodina Zákon, Desatero Božích příkázání jako základ smlouvy mezi Pánem všeho a jeho vyvoleným národem. Matouš nás svým popisem horské scenerie vybízí k přesvědčení, že na hoře Ježíšově dochází k vrcholnému okamžiku dějin spásy. Že dochází k uzavření nové smlouvy mezi Hospodinem a jeho lidem, k vyhlášení nového Zákona. S tím obrovským rozdílem, že Ježíš z Nazareta neklečí jako pokorný Mojžíš, Ježíš sedí. Není příjemcem Božích příkazů, on sám je tím zákonodárcem!

Ve srovnání s monumentálním Matoušem vychází Lukášovo uvedení Kristova vstupního kázání mnohem skromněji. U Lukáše Ježíš sice také vystoupil na horu. Ne však aby veřejně kázal, nýbrž aby se celý den v soukromí modlil a poté vyvolil svých dvanáct apoštolů. Pak z hory sestoupil, zůstal stát na rovině a tam - na rovině - započal své zvěstování. Považme toto evangelistovo určení místa za významné upozornění. Ne tedy od lidu odloučený zákonodárcem, významnější než klečící Mojžíš, ne všemocný vládce trůnící nad obyčejnými smrtelníky, nýbrž svrchovaný zákonodárcem,

stojící v jediné rovině s těmi, jimž jsou jeho vyhlášení určena.

Kristus tedy svou pozicí nad svými posluchači nijak nevyčníval, stál přece na rovině. A přesto musela jeho slova působit jako výbuch sopky, tak rázem převrátil dosavadní obecně přijímanou stupnici morálních hodnot. Jako příklad tohoto převratu uvedme Ježíšovo blahoslavení hladovějících. Vždyť až do té chvíle, a to po celá staletí, byl hlad považován přímo za Boží trest. Anebo jiný příklad: „Běda vám bohatým!“ Bohatství bylo přece, přinejmenším od dob Jákobových, chápáno jako viditelný důkaz Boží přízně, Božího požehnání. A hle, vše je naprosto vzhůru nohama! Hladovějící jsou blahoslaveni, boháčům je určeno odsouzení. Nezapomeňme v této chvíli na Lukášovo upozornění, že Ježíš "zůstal na rovině". Svoje požadavky, svůj nový Zákon nevyhlašuje nějaký zákonodárcem, vyvýšený nad lidské pachtění. Nový zákon tu vyhlašuje Boží syn, stojící se svými posluchači na jedné rovině. Je s nimi solidární, vůbec od nich není oddělen! Jak rozumět Kristovu vstupnímu kázání? Čím se řídit, aby se na nás vztahovala jeho blahoslavenství, aby nám nebyla určena jeho odmítavá slova "Běda vám"? Vždyť my určitě patříme mezi ty, kdo usilují o vyšší platy či vyšší důchody, kdo chtějí mít co nejlépe vybavené domácnosti, kdo si přejí zajímavé dovolené, pohodlná auta, dobré jídlo, lahodné pití. A kdo z nás by se rád nezasmál! Nám všem a všemu platí Ježíšovo "Běda vám"? Nejsou Kristova blahoslavenství určena nějakým neznámým bytostem bez pozemských potřeb? Připomeňme si znovu Lukášovo upozornění: Kristus se zastavil na rovině se svými posluchači, s hříšníky, s pozemšťany, tedy i

L 6,17-25

s námi. Kristova slova přes dálavu věků platí i nám! Jak tedy žít podle Kristových blahoslavenství, jak se vyhnout jeho "Běda vám"? Pravdivé odpovědi hledá křesťanská církev už od dob, kdy vystoupila z katakomb.

Lubomír Čmerda

Hospodine, náš nebeský Otče! Děkujeme ti za to, že jsi vstoupil do našeho světa ve svém nejmilejším synu Ježíši z Nazareta. Děkujeme ti i za to, že jsi nezůstal kdesi v nadpozemských výšinách, abys nás odtud nezúčastněně káral a napomínal, nýbrž že jsi v Kristu sestoupil z hory a zůstal s námi v naší lidské rovině. Ty sám nejlépe víš, jak je nesmírně obtížné, ba nemožné vyhnout se Kristovu "Běda vám". Proto tě prosíme, měj s námi hříšníky slitování, když nikdo z nás není schopen splnit tvé nároky. Prosíme, dej nám sílu k tomu, abychom i my navzájem byli s ostatními lidmi solidární, v jedné rovině, aby se naše srdce nepřimkla k statkům tohoto světa, aby naše péče o náš pohodlný život nezahlušila v nás touhu po tvém království, království spravedlnosti pro všechny, království nikdy nekončící lásky. Amen.

CO NÁS DNES TRÁPÍ A CO S TÍM?

Podle rozhodnutí 76. zasedání ústřední rady svolala pražská diecézní rada na 3. března diecézní shromáždění, které má na programu jediný bod: odvolání biskupa. O vyjádření jsme požádali laické členy ústřední rady.

ING. VÁCLAV JÍŘINEC:

Můj osobní názor jako laika na otázku abdikace bratra biskupa Karla Bicana: Necítím k němu jako člověku zlobu nebo nenávisť, pouze lítost. Člověk je omylný. Pro výkon církevní funkce, kdy má být biskup duchovní a morální autoritou, ale nesmí mít vadu charakteru jako lhaní a sebestřednost.

VÍT KOUTNÝ:

Můj názor na chování br. biskupa Karla Bicana se shoduje s názorem br. faráře Aleše Jalušky, působícího dlouhá léta ve věznicí Valdice, který vyjádřil ve svém dopise, adresovaném ústřední radě na 76. zasedání: „...Prokázané jednání biskupa Bicana... narušilo a narušuje těžce získávanou a trvale velmi křehkou důvěru odsouzených k církvi a jejím pracovníkům jak ve vězení, tak mimo něj. Mimoto dalo nepřítelům vězeňské duchovenské služby velmi pádný argument proti ní.“ Mohu jen dodat, že chování duchovních, a biskupů zvláště, lidé vnímají jako normativ. Telefonický záznam rozhovoru jsem neslyšel, ale slova, která dle ostatních biskupů br. Bican použil, jsou neslučitelná s funkcemi v naší církvi.

ING. MILAN LÍŠKA:

Osobně je mi velmi blízké stanovisko, které dal v této věci Českému zápasu brněnský biskup Petr Šandera. Být takovou morální autoritou, podepsal bych se plně s čistým svědomím pod jeho příspěvek. Ale...

Postupně se stále více utvrzuji ve svém původním názoru, že jediné správné rozhodnutí mohl a měl bratr biskup Bican učinit sám v okamžiku hrozícího zveřejnění své "kauzy". Tehdy měl odejít z funkce. Mohl tak sebe i církev alespoň částečně uchránit před trýznivým pitváním svého soukromí. A pokud by se mu nevyhnul, čelil by mu jako soukromá osoba. Osoba hodná obdivu za to, že dokázala reflektovat své "provinění" a ušetřila tak svou církev znevěrohodnění. To se nestalo a co se stalo od té doby, je všechno špatně. Přece - jakékoli shromáždění, ať už rozhodne jakkoli, nám nemůže "vyprat" svědomí.

ING. VÁCLAV MIKULECKÝ:

Ten, kdo nalíčil past – pokušení na bratra biskupa Karla Bicana, je velký darebák. Bratr biskup, je mi to velmi líto, tomuto pokušení neodolal, podlehl a porušil hned několik příkázání v Bibli a nemyslím tím jenom desatero. To se nemělo stát. Biskup je přece duchovní, náš odpovědný pastýř.

Ti, kdo využili tohoto selhání bratra biskupa a snaží se ho vypudit z jeho úřadu s využíváním sdělovacích prostředků, jsou sami dalším pohoršením pro církev a nečiní dobře.

Faktem je, že se bratr biskup zatím rozhodl nevzdat úřadu biskupa, ale přenesl toto rozhodování na diecézní shromáždění. Jaké je moje stanovisko v tomto případě?

Na zasedání ÚR ČČSH 13. ledna jsem hlasoval pro usnesení, aby bratr biskup Karel Bican na sebe vzal břemeno rozhodnutí a odešel z funkce

biskupa pražské diecéze vlastní rezignací na tuto funkci. Usnesení dále pokračuje požadavkem na svolání mimořádného diecézního shromáždění. Na zasedání diecézního shromáždění nemohu jinak, než hlasovat pro odvolání bratra biskupa. Jeho selhání je strašlivé, porušení všeho, co nás učí náš Pán, je hrozné. Modlím se za to, aby nedošlo k chaosu v pražské diecézi. Aby náš Pán pomohl, dal sílu bratru Karlu Bica-novi najít takové řešení, které nezasadí naši církev další rány.

V současné chvíli cítím velkou bolest z toho, jak nás Pán Bůh v naší církvi trestá. Ale nezasloužíme si to? Prosim, přestaňte se omlouvat stále potichu našeptávanou větou pokušitele: „Vždyť ten druhý je stejný, vlastně horší než já, než my.“ Vykröme konečně tou pravou cestou, přiznejme naše viny a staňme se poctivými vyznavači Krista a služebníky dobrými. Sestry a bratři, to je aktuální výzva nám všem! Každý z nás ví a Pán Bůh to ví nejlépe, jak na jeho vinici pracujeme. Zkusme se nad sebou každý sám zamyslet, zda nemáme být spáleni jako koukol, rozmetáni jako nesolící sůl. Nedá mi to a musím končit myšlenkou třetího bratra patriarchy, dr. Františka Kováře: „Největší pohoršení přichází od některých našich duchovních“, a já dodávám: „Ono je na ně totiž nejvíce vidět.“

ZDENKA ŠLÉZOVÁ:

Jediná adekvátní odpověď na to, co se stalo, je abdikace biskupa Karla Bicana. Jiné vhodné řešení skutečně nevidím.

MGR. RADEK ZAPLETAL:

Církev by měla být institucí, která v dnešním profánním světě je – mimo jiné – příkladem etického chování,

kteřá dává a verifikuje určité hranice mravního jednání.

Bratr biskup Bican porušil nejzákladnější pravidla morálních kritérií, která mají být platná pro každého věřícího člena církve, natož pro biskupa.

Po odhalení tohoto stavu a jeho pozdním osobním přiznání však nedokázal vyvodit ty důsledky, které požadujeme vyvodit od politiků – jste-li v podezření, neřkuli je-li vám prokázáno pochybení: „Odstupte.“

Bratr biskup nám v praxi předvedl, jak je "srostlý" se svým úřadem. Svým současným chováním dokázal posunout hranice otrlosti až na samu mez únosnosti. Asi by nemělo smysl mluvit zde o odpovědnosti za společenství, které mu bylo svěřeno, a o odpovědnosti za celé naše společenství, které poškozujeme před veřejností svým konáním, nemluvě již o vnitřních sporech, které jsou důsledkem jeho chování...

Považoval bych za legitimní, kdyby bratr Bican abdikoval a ucházel se o své zvolení opětovně. Jeho opětovné zvolení by bylo důkazem, že mu diecéze odpustila a přeje si jej mít stále ve svém čele. Jeho trvání na "potvrzení" ve funkci (což nevím, co je a co si mám o tomto termínu myslet) může vést k tomu, že bude v rozporu on a jeho příznivci nejen s celkem církve, ale i s většinou své diecéze. Kdo zná naše řady, ví, že k odvolání biskupa je třeba nejméně 60 % všech členů diecézního shromáždění (viz Ústava čl. 30 odst. 4). Vznikají tedy otázky, co v takovém případě dále, jak se zachová bratr Bican potom, co nebude odvolán, ale většina členů shromáždění mu hlas nedá, a jak se k situaci postaví věřící z ostatních diecézí. Velice nerad bych se dočkal toho, že by mohlo být uvažováno o uplatnění poslední věty článku 26 odst. 5 naší Ústavy.

Na závěr konstatuji, že jednání bratra biskupa považuji nejen za nemravné, ale i za zbabělé a nehodné muže jeho formátu.

IV.

Národní buditel Antonín Marek (viz str. 4 - Kalendarium)

POZOR NA ÚSTA

V poslední době se velice často stává, že se lidé domnívají, že demokracie umožňuje svévolné vyjádření. Oč horší, když takové svévolné nemoudré vyjádření udělá do tisku biskup. Stalo se.

Arcibiskup Sokol se nedávno vyjádřil o slovenském Tisově stáťe jako o období, na které má krásné vzpomínky. Ano, byl mladý a tak dnes v rámci iluze může být přesvědčen o tom, že se mu v tom čase krásně žilo. Může to být umocněno sentimentem, ale v žádném případě nemá právo se vyjadřovat o stáťe, který kupř. v roce 1940 bez jakýchkoliv skrupulí a nedemokraticky zakázal naši církev. Nemá právo glorifikovat období, ve kterém umíraly tisíce Židů a prezident Tiso této skutečnosti nezabránil. Je možné, že ani nemohl. To mne však neopravňuje toto období glorifikovat.

Minulý týden jsem se potkal s prof. MUDr. Traubnerem, děkanem lékařské fakulty v Bratislavě, který je reprezentantem židovských obcí. Hněv, ale i smutek, který byl v jeho projevu ve vztahu k vyjádření pana arcibiskupa Sokola, si můžete živě představit.

Proto i my musíme dávat pozor, jestliže se vyjadřujeme jako představitelé církvi.

Jan Hradil

CÍRKEV ČESKOSLOVENSKÁ HUSITSKÁ...

Dokončení ze str. 3
hobyt a opuštění křesťanství. I přes ztrátu dřívějšího společenského vlivu v nové politické atmosféře naše církev naplňovala i nadále své poslání. I když se naše církev na II. sněmu v roce 1946 přihlásila oficiálně k socialistické přestavbě a v dalším vývoji nebyla prosta některých příliš loajálních projevů, přesto neopustila své vlastní demokratické principy, když o rok později, tedy v roce 1947 přijala Zákony řádu duchovní péče. Zde se nacházejí v odstavci D Směrnice pro duchovní péči o život politický. V tomto sněmovním dokumentu jsou položeny základní demokratické principy politické orientace naší církve. Některá východiska si připomeňme: „V oboru politického života patří k církvi československá takový předpoklad v organizaci společnosti na základě **demokracie politické, hospodářské a sociální**.“ „Církev československá si uchovává nezávislost na politických stranách, neboť Kristovo evangelium, kterému v životě slouží, je soudem a měřítkem jí samé a všech skupin a programů, tedy také programů politic-

kých.“ „Církev československá se nebude proto vázati na žádnou politickou stranu. Chce však prostředky duchovního vlivu podporovat takovou politiku, jež směřuje k nové společnosti demokratické a sociálně spravedlivé.“ V tomto dokumentu jsou vyzývány všechny orgány církve a zvláště duchovní, aby se věnovali výchově lidí k **pravé demokracii, výchově k politické snášenlivosti a pravému vlastenectví ve smyslu Masarykově** (s. 46-47). Tehdy se psal rok 1948, když tento dokument politické orientace naší církve vyšel.

Demokratické motivy a východiska, od počátku nám vlastní, zdůrazňovala naše církev v období kolem roku 1968, v čase připravovaných politických změn v 80. letech 20. století a zejména po roce 1989, kdy se začala utvářet v naší vlasti demokratická společnost se všemi přednostmi i nedostatky, které v současnosti prožíváme. Z období po roce 1989 je třeba připomenout dva důležité dokumenty naší církve, vztahující se k politické a společenské problematice. První z nich je Novelizace "Základů řádu duchovní

péče Církve československé husitské" z roku 1994, kde je na základě zkušeností s dvojí totalitou řečeno, že člen ČČSH se „nemůže podílet na takové politické činnosti, která je motivována prvky fašismu nebo komunismu“ (cit. s. 11). Zásadní slovo naší církve podle tohoto sněmovního dokumentu je podporou skutečné demokracie, humanismu, tolerancie, míru uvnitř státu i mezi státy a národy i vlastenectví, prostého jakékoliv národnostní nesnášenlivosti.

Dalším dokumentem společenského dosahu, v němž se vyrovnáváme v desetiletém odstupu s vlastní minulostí, včetně spolupráce s STB, je Pastýřský list biskupského sboru k 80. výročí Církve československé husitské z roku 2000. V něm je vysloveno **poděkování všem statečným křesťanům i lítost nad selháním části církve v období totalit**: „Děkujeme všem věrohodným křesťanům naší církve a budeme se snažit navázat na ně svou vlastní hodnověrností lidskou i teologickou. S lítostí chceme také pojmenovat a přiznat nedostatečnost svou i své církve před Bohem i lidmi v minu-

Bohoslužba se vzpomínkou na PROF. MILOSLAVA KAŇÁKA se koná 18. února od 10 h v Husově sboru v Praze 6 – Dejvicích. Kázáním poslouží bratr patriarcha Tomáš Butta.

losti. Nejde nám o povrchní ani laciné gesto. Kdo nepokládá za nutné pokání, necht' je neupírá těm, kteří rozpoznali dluh vůči svým bratřím a sestřím – duchovním i laikům, pronásledovaným totalitním režimem i jemu zbabělé posluhující částí církve. Z vlastní historie se nelze vyhat ani před ní utéci. Neobstáli jsme vždy se ctí. Omlouvali jsme své hříchy a zapomněli jsme, že Bůh hříchy neomlouvá, ale může je odpustit. Odpuštění potřebujeme všichni. Teprve v zalkoušeném odpuštění a smíření je naděje budoucího věku“ (ČZ 2000, č. 3, cit. s.1).

Tomáš Butta

ZPRÁVY

Hledáme výtvarnici

Husitské centrum v Praze přijme na poloviční úvazek výtvarnici se znalostí práce s keramickou hlínou a předpokladem výuky dětí. Práce v odpoledních hodinách. Informace na tel. č. 602 248 861 nebo 222 562 423.

(ik)

Horizont v únoru

Středisko Diakonie a misie CČSH, Na Vrchmezí 8/231, Praha 6, připravilo pro své klienty i návštěvníky bohatý kulturní program:

* pondělí 12. 2. - 15 h - koncert: Klavírní dílo Bedřicha Smetany v podání Jaromíry Škampové

* čtvrtek 15. 2. - 15 h - hudební kavárna: rok s českou hudbou – Oskar Nedbal – hudba z baletů

* pondělí 19. 2. - 15 h - přednáška: Povídání o Itálii – dlouholetá průvodkyně paní Hana Maková mohla tuto zemi poznat opravdu důkladně. Přijde nám o ní i o jejích obyvatelích vyprávět a přinese s sebou množství fotografií. Pro zájemce na závěr můžeme promítnout dokument o Římě.

* středa 21. 2. - 12.15 h - výlet na zámek Zbraslav, kde se nachází unikátní expozice asijského umění

* čtvrtek 22. 2. - 15 h - videokavárna: Bílá Masajka – německý film

* pondělí 26. 2. - 15 h - dokumentární odpoledne: Fascinující svět zvířat - mláďata (velkoplošné promítání)

* středa 28. 2. - 15 h - odpolední debata: "Co pro nás bylo v životě nej-

vším poučením". K tomuto tématu bude mluvit a inspirativní ukázky z děl S. Zweiga a J. Londona přednese PhDr. Helena Tichá

(red)

Swingové bohoslužby

V neděli 11. února od 17 h se budou konat v kostele Jana Křtitele Na Prádle swingové bohoslužby. Kázáním poslouží bratr farář David Frýdl. Zveme všechny naše členy a příznivce. Bližší informace na tel. č. 607 250 070.

(jvk)

Změna telefonu

Pevná linka na farní úřad České Budějovice – Suché Vrbné byla zrušena. Místo ní volejte, prosím, na telefonní číslo 776 373 032.

ZA BRATREM FARÁŘEM JIŘÍM BEDNAŘÍKEM

Ještě na Boží hod vánoční léta Páně 2006 mohl Jiří (22. 1. 1927 - 22. 1. 2007) s manželkou Miluškou a sestrami a bratřími v modlitebně naší církve v Brně-Černovicích oslavovat narození Páně. Dva dny nato, po krátkém pobytu v rekreačním domku v Rašově u Tišnova, ho musela pod večerem Jana, Miluščina dcera, odvézt s podezřením na infarkt (kolikátý v jeho životě?) do brněnské fakultní nemocnice u sv. Anny. Krátce nato se přidal těžký zápal plic, s nímž si ani výborní lékaři na resuscitačním oddělení nemohli poradit a uvedli ho do umělého spánku. Denně u něho manželka Miluška sedávala, mluvila k němu, hladila ho a dokonce i v den jeho

osmdesátin, s povolením pana profesora oddělení, s ním mohla být. Přes všechnu vynikající péči celého oddělení krátce před půlnocí jeho dne narozenin si ho Pán k sobě povolal.

Jeho tatínek Vojtěch patřil k prvním z kněží, kteří začali sloužit v naší církvi a se svou manželkou, zdravotní sestrou, vedli své děti Jiřího a Věrku ve svých stopách víry. Za protektorátu po zrušení jihlavského gymnázia chodil krátce do obchodní školy v Náměšti. Po osvobození po maturitě na gymnáziu se rozhodl v roce 1946 jít studovat bohosloví. V roce 1950 absolvoval tehdejší Husovu československou evagelickou fakultu.

Tam jsem se s ním, v roce 1949 coby posluchač prvního ročníku, jako prefektem bohoslovecké fakulty setkal. A toto přátelství trvalo až do neděle 21. ledna, kdy jsem ho mohl s Miluškou a dcerou Janou ve spánku pohladit a s oběma se za něho pomodlit.

Krátce po vysvěcení ho v jihlavském sboru tehdejší pražský biskup dr. M. Novák oddal s Irenkou, která ho doprovázela se synem Jiřím až do svého konce.

Jeho služba v církvi začala sice krátce v Čechách, ale pak pokračovala od roku 1951 až do důchodu v Řečkovících, kde ho pak vystřídal Miluška. Oba jsem je jako brněnský biskup vyprovodil na společnou cestu životem.

Sbor Páně s ochotnými pomocníky vybudoval, stejně jako opravil farní budovu. Odtud léta vedl jako předseda brněnský okrsek, odtud zajížděl na mnohé služební cesty do Švýcarska, Rakouska a hlavně do Německa. Budou na něho věčně vzpomínat na setkáních tzv. Männer Arbeit, ale také v družebním okrsku brněnské diecéze Essen-Süd, odkud také přijížděl na brněnské synody nyní již emeritní předseda okrsku Klaus Gillert, který několikrát také kázal v našich sborech v Řečkovících a Černovicích. Se svou manželkou, br. biskupem dr. P. Šanderou a řadou kolegyní a kolegů bratra Mgr. Jiřího Bednaříka nechyběl při rozloučení v krematoriu, ani při vzpomínce na bohoslužbách v Brně-Černovicích. Díky Pánu za svěřené hřivny, které Jiří v Bohem jemu daných osmdesáti letech rozmnožoval.

Mgr. Vratislav Štěpánek

Z ekumeny

Nedávno jsme psali o výběrovém řízení pro obsazení vedoucího tajemníka Ekumenické rady církví. 26. ledna byla vedoucí tajemnicí zvolena Bc. Zuzana Dvořáková, která je absolventkou Fakulty humanitních studií a v současné době dokončuje studium na Institutu ekumenických studií při Evangelické teologické fakultě Univerzity Karlovy.

(red)

PRO DĚTI A MLÁDEŽ

BLAHOSLAVENSTVÍ A BĚDA

Podají se vám správně za sebou zařadit jednotlivé části vět? Pokud ano, získáte pořadí písmen do tajenky. Kontrolu najdete v L 6,20-25.

(Řešení z minulého čísla: Vy se stanete rybáři lidí)

Jana Krajčírřiková

Český zápas

MK ČR E 127 ISSN 0323-1321

Týdeník Církve československé husitské

Vydává Ústřední rada Církve československé husitské, Wuchterlova 5, 166 26 Praha 6

Šéfredaktorka: Dr. Helena Bastlová, redakce: Mgr. Jana Krajčírřiková, Ivana Kyselová, Mgr. Ervín Kukuczka, tel.: 220 398 107, fax: 220 398 123,

mail: cesky.zapas@csh.cz, Tisk: Grafotechna, Distribuce: A.L.L. production s.r.o., Poděbradská 24, 190 00 Praha 9, tel.: 234 092 851, predplatne@predplatne.cz

KALENDARIUM – ÚNOR

12. 2. 1322 - Narodil se **Jan Jindřich** (+ 12. 11. 1375) - vévoda korutanský a tyrolský, markrabě moravský z dynastie Lucemburků, který byl druhorozeným synem Jana Lucemburského a Elišky Přemyslovny. Podobně jako jeho bratr Karel IV. byl jako malý chlapec odloučen od matky a poslán svým otcem na vychování do Tyrol. I on byl zasnouben ještě jako dítě se starší Markétou Maultasch (Pyskatou). V roce 1336 se konal sňatek, ale již o čtyři roky později vyjednávala podnikavá Markéta své nové manželství s císařem Ludvíkem IV. Chtěla, aby jí dal za manžela syna Ludvíka, protože Jan Jindřich je špatný manžel. Jan Jindřich se dovolával pomoci zejména u svého bratra Karla, ale Markéta vyřešila celou záležitost podle svého - při návratu z lovu nebyl jednoduše Jan Jindřich vpuštěn do hradu. K vlastnímu rozvodu došlo až v roce 1349, ale to již byla Markéta několik let vdaná za Ludvíka Braniborského. Jan Jindřich opustil Korutany, usadil se v Čechách a znovu se oženil. Tentokrát s dcerou opavského vévody Mikuláše II. Markétou Opavskou, s níž měl celkem 6 dětí. Od Karla IV. obdržel pak 26. 12. 1349 markrabství moravské s podmínkou, že pokud budou Karlovi potomci po meči žít, nebudou se potomci Jana Jindřicha domáhat českého trůnu. Jan Jindřich se stačil ještě dvakrát oženit, jeho třetí manželkou byla Markéta Rakouská a čtvrtou Alžběta Oettingenská.

12. 2. 1322 - Jan Lucemburský se zúčastnil korunovace francouzského krále Karla IV., který se v září t. r. oženil se sestrou Jana Lucemburského Marií.

12.-15. 2. 1547 - V Praze se sešel sjezd opoziční stavovské obce (zejména nižší šlechty v čele s bratrskou šlechtou), který protestoval proti královu mandátu. Tímto prohlášením vznikl stavovský spolek (za účasti měst) namířený proti Ferdinandovi. V čele odboje stála Praha.

12. 2. 1627 - Zemřel v Praze **Karel kníže z Lichtenštejna** (* 1569) - moravský šlechtic, ústřední postava a vykonavatel pobělohorské politiky v Čechách. Pocházel ze štyrské lutheránské rodiny, která se koncem 16. století zakoupila na Moravě. V roce 1599 přestoupil od Jednoty bratrské k římskému katolictví. Do popředí se vyvíjel obrovskými půjčkami císaři Rudolfu II. Za dynastické krize mezi císařem Rudolfem II. a jeho bratrem Matyášem se přiklonil k Matyášovi a spolu s Karlem starším ze Žerotína strhl na jaře 1608 na jeho stranu moravské stavy. Za odměnu dostal od Matyáše vévodství opavské a knížecí titul. V roce 1619 po vítězství stoupenců českého stavovského povstání na Moravě ujel do Vídně a bojoval proti českým stavům. Účastnil se i bitvy na Bílé hoře. V listopadu 1620 ho Ferdinand II. pověřil správou Čech. Předsedal mimořádnému soudnímu tribunálu, stál v čele komise pověřené konfiskací a rozprodejem majetku všech skutečných i domnělých účastníků povstání a byl i iniciátorem a členem mincovního konsorcia, které za vysoké půjčky císaři převzalo správu mincovnictví v Čechách a přivedlo zemi k finančnímu rozvratu.

15. 2. 1637 - Ve Vídni zemřel císař **Ferdinand II.** (* 9. 7. 1578 ve Štýrském Hradci). Vládu převzal jeho druhorozený syn Ferdinand III. [1637-1657]. V jeho osobě dosedl na trůn muž nepochybně schopnější, než byl jeho předchůdce, a také méně protičesky zaujatý. Na rozdíl od většiny Habsburků uměl dobře česky, často pobýval v Praze a zasloužil se o obnovu Pražského hradu.

15. 2. 1877 - Zemřel v Praze **Antonín Marek** (* 5. 9. 1785 v Turnově) - kněz a národní buditel, přítel a spolupracovník Josefa Jungmanna. Z přímého Jungmannova podnětu se Marek podílel na vytváření českého vědeckého názvosloví. Ve svých knihách *Logika neboli Umnice* (vyšla 1820) a *Metafyzika* (vyšla spolu s druhým vydáním Logiky pod společným názvem *Základní filosofie* v roce 1842) vytvořil základy české filosofické terminologie. Nemalý byl i Markův podíl na přípravě Jungmannova Slovníku, v předmluvě díla Jungmannem vysoce oceněný.

16. 2. 1862 - Z podnětu M. Tyrše byla v Praze založena tělocvičná organizace Sokol. Prvním starostou se stal J. Fügner.

16. 2. 1867 - Narodil se v Táboře **Václav Říha**, vlastním jménem Václav Tille (+ 26. 6. 1937 v Praze) - literární historik, etnograf, komparatista, prozaik, který patřil k našim nejvýznamnějším znalcům lidové slovesnosti, zejména pohádek. Ve svém zkoumání pohádek a bájesloví se snažil důsledně očistit původní jádro od pozdějších nánosů interpretů. Věnoval tomu analytickou studii *České pohádky do roku 1848* (1909), v níž podrobil zkoumání pohádky Erbenovy a Němcové. Sám také některé citlivě upravil a vybral do souboru s názvem *B. Němcová maličkým*. Soustavným dílem je *Soupis českých pohádek* (1929-34). Svě vlastní "ohlasové" pohádky podepisoval jménem Václav Říha. Jeho pohádky se plně přiznávají ke klasické folklórní inspiraci (*Letní noc*, 1905 s ilustracemi Jaroslava Panušky). Říha-Tille osvědčil svůj precizní pozitivistický přístup, založený na mohutném sběru materiálů, v několika monografiích, z nichž zejména jeho *Božena Němcová* (1911, pak řada inovovaných vydání) se stala vzorovou a velmi oblíbenou knihou - a to ve výrazné míře pro plastický, čtivý styl. Na jeho práci navázal "poslední literární pozitivista" Albert Pražák.

18. 2. 1867 - V uherském sněmu byl slavnostně přečten královský reskript, který plně akceptoval uherské pojetí právní kontinuity. Ve stejný den byl hrabě Andrassy jmenován předsedou nově se utvářející uherské vlády. Celý proces vyrovnání (dualismu) byl završen korunovací císaře Františka Josefa I. na uherského krále (8. června 1867).

18. 2. 1937 - Ve vládě byla přijata dohoda o národnostním vyrovnání, v níž se vláda zavázala zlepšit hospodářskou, kulturní a sociální situaci v pohraničí a upravit zde státní správu podle národnostního klíče. Hodža dokonce zahájil jednání o vstupu henleinovců do vlády.

(red)